

ČRo 1 - Radiožurnál, 13. 7. 2010

Čechy příliš neláká práce v cizině

Jan RICHTER, moderátor

Práce v zahraničí Čechy zřejmě láká skoro nejméně z celé Evropské unie. Vyrazit do ciziny za prací by v budoucnu chtělo jen 11 procent Čechů. Ještě menší chuť mají už jen Kypřané, Řekové, Rakušan nebo Italové. Ukázaly to výsledky průzkumu Eurobarometr, který dnes představila Evropská komise. Po telefonu teď zdravím ekonoma Daniela Münicha z institutu CERGE EI, dobrý večer.

Daniel MÜNICH, ekonom, institut CERGE EI

Dobrý večer.

Jan RICHTER, moderátor

Pane Münichu, proč se Čechům podle vašeho názoru nechce cestovat za prací do ciziny nebo, nebo se jim chce cestovat méně než ostatním Evropanům?

Daniel MÜNICH, ekonom, institut CERGE EI

Těch faktorů, které ovlivňují motivaci k cestování za prací, je celá řada a různě se kombinují. Takže nelze to úplně jednoznačně říci. Ale zkusme si několik základních vyjmenovat. Určitě je to nezaměstnanost, nezaměstnanost v České republice je dlouhodobě relativně nízká na poměry Evropské unie, stejně jako v Rakousku například, když už bylo zmíněno Rakousko. Životní úroveň je například v těch nových zemích Evropské unie v České republice stále jedna z nejvyšších a sociální jistoty, které nabízí Česká republika svým občanům, jsou stále poměrně vysoké a část z nich ztratí, kdyby se odstěhovali někam za prací. Dále je to znalost cizích jazyků. Češi prostě ty cizí jazyky stále moc neovládají a to je velmi limitující faktor na to najít dobře placenou zajímavou práci v zahraničí. Takže je lepší zůstat tady. Na Slovensku třeba je motivace jít do zahraničí proto, že tam je velká oblast východního Slovenska, kde v podstatě, jak se říká, není do čeho píchnout a mladí lidé utíkají a oni mají možnost vlastně jít do téměř vlastní země, do Česka, kde se dorozumí svým vlastním jazykem. Takže těch faktorů je celá řada a pro Čechy to vychází tak, že prostě je lepší zůstat doma a neotáčet se moc do zahraničí.

Jan RICHTER, moderátor

Změnila se, pane Münichu, nějak tato dispozice v posledních 20 letech, roste ta ochota cestovat nebo zůstává spíše stále stejná?

Daniel MÜNICH, ekonom, institut CERGE EI

Tak především teda narostly možnosti a cestovat za prací do zahraničí výrazně za první pádem železné opony a za druhé vstupem do Evropské unie a postupným pádem omezení, která existovala. No, a dále u té mladé generace, já jsem přeci říkal, že ty jazykové dispozice Čechů nejsou moc valné, ale samozřejmě jsou mnohem lepší u té mladé generace, která je zároveň nejvíce ochotná jezdit někam pryč, protože není vázána rodinnými vztahy, dětmi, prarodiči a tak dále. Takže u ní samozřejmě ta motivace je vyšší než u té průměrné celé populace.

Jan RICHTER, moderátor

Souvisí to nějak s průměrným stářím populace? Teď mě napadá taková otázka, jestli ti mladší...

Daniel MÜNICH, ekonom, institut CERGE EI

Přesně tak, ano. To jsem, tento faktor jsem vynechal. Když budeme mít zemi, která je relativně mladší, má mladší populaci, tak bychom měli jet větší ochotu cestovat do zahraničí, protože tam bude více svobodných lidí bez závazků, kteří prostě budou rádi, pojedou rádi za zkušeností.

Jan RICHTER, moderátor

A jaký dopad má tato relativně malá ochota cestovat za prací na ten domácí pracovní trh v jednotlivých zemích, teda zejména samozřejmě v České republice?

Daniel MÜNICH, ekonom, institut CERGE EI

Takhle, obecně platí, že závisí na tom, kdo z té země odchází, jestli jsou to ti hodně vzdělaní nebo naopak ti málo vzdělaní. Protože ti málo vzdělaní, když odcházejí, tak jakoby uleví tomu státu, protože pak nedostávají ty nejrůznější dávky. Když odchází vzdělaní, tak samozřejmě s nimi odchází i vysoká produktivita a další sociální hodnoty. Ale pak je otázka, jestli tento odchod je konečný nebo se ti lidé se zkušeností vrátí do země. Takže tento soud pro Českou republiku je těžko říct, Češi neodcházejí ani chudší ani bohatí do zahraničí. Takže Česká republika nic moc nezískává, a nic moc neztrácí.

Jan RICHTER, moderátor

Říká ekonom Daniel Münich z institutu CERGE EI. Děkuji za rozhovor a přeji hezký večer.

Daniel MÜNICH, ekonom, institut CERGE EI

Na shledanou.